

Visjes op het droge

Half februari 2005 vraagt een redactielid van het Klapwijkblad of ik iets van zilvervisjes afweet. “Niet veel”, is mijn antwoord. Desondanks wil ze graag langskomen om van gedachten te wisselen over deze primitieve, vleugelloze insecten. Tijdens het gesprek kom ik te weten dat er mensen in Klapwijk zijn die overlast ondervinden van zilvervisjes. Ze vreten boeken aan en duiken overal op, zelfs in bed. Dergelijk brutaal gedrag ken ik niet van zilvervisjes.

We leggen de informatie die we op internet hebben gevonden naast elkaar. Behalve het zilvervisje blijken er in Nederland ook ovenvisjes en papiervisjes te leven. Alledrie behoren ze tot de familie van de franjestaarten en ze beschikken over een grijs, peenvormig lijfje met twee voelsprietten aan de voorkant en drie staartsprietten aan de achterkant. Van het drietal is het papiervisje een nieuwkomer, die pas zo'n twintig jaar geleden voor het eerst in Nederland is gesignaleerd.

Franjestaarten leven in Nederland uitsluitend in gebouwen en hun voedsel bestaat onder andere uit gemorst meel, stijfsel, dode insecten en papier. Ze hebben verschillende voorkeuren wat betreft levensomstandigheden. Zo houden zilvervisjes van vochtige ruimtes, terwijl de andere twee soorten liever in droge ruimtes vertoeven. Ovenvisjes leven vooral in bakkerijen, terwijl de andere twee soorten tevreden zijn met onze centraal verwarmde woonhuizen.

Eind maart vang ik zelf een kanjer van een “visje” in ons huis. Zou het een papiervisje zijn of een zilvervisje? Om daar achter te komen meet ik de lengte van het lijf en de voelsprietten. De

voelsprietten van het papiervisje zijn namelijk even lang of langer dan het lijfje, terwijl ze bij het zilvertisje juist korter zijn dan het lijfje. Het lijfje is 15 millimeter lang en de voelsprietten 20 millimeter, dat moet wel een papiervisje zijn!

Papiervisjes kunnen zeven tot acht jaar oud worden en zoals alle franjestaarten groeien ze hun hele leven door. Het papiervisje dat ik had gevangen was een groot exemplaar en dus waarschijnlijk al aardig op leeftijd. Zilvertisjes worden niet ouder dan twee tot drie jaar en bereiken maximaal een lichaamslengte van 11 millimeter.

Waarschijnlijk wordt de overlast in Klapwijk veroorzaakt door papiervisjes en niet door zilvertisjes. Het papiervisje, dat oorspronkelijk uit Australië komt, is thans de meest algemene soort franjestaart in Nederland. Hou deze nieuwkomer in de gaten, maar wees terughoudend en voorzichtig met bestrijdingsmiddelen.

Caroline Elfferich, December 2005